

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra systémového inženýrství

Teze bakalářské práce

Hodnocení efektivity ve vzdělávání

Zuzana Masopustová

© 2015 ČZU v Praze

Hodnocení efektivity ve vzdělávání

Evaluation of the Effectiveness of Study

Souhrn

Předmětem bakalářské práce „Hodnocení efektivity ve vzdělávání“ je zjištění jak studenti umí efektivně využít svůj čas při přípravě na zkoušku z předmětu Ekonomika agrárního sektoru. Práce je rozdělena do dvou částí – teoretické a praktické. První část je zaměřena na vymezení základních pojmů a na popis použitých metod. Druhá část aplikuje metody, které jsou uvedeny v teoretické části. Efektivnost studentů je měřena pomocí metody datových obalů. Hodnotí se přístup studentů ke konkrétnímu předmětu a jejich motivace ke vzdělávání.

Klíčová slova: Efektivita, metoda datových obalů, vstupově orientovaný model, Ekonomika agrárního sektoru, vzdělávání, motivace, výsledky

Úvod

Vzdělání je v dnešní době velmi důležité. Největší motivací pro člověka je, že čím vyššího vzdělání dosáhne, tak tím má pak větší šanci najít dobře placenou práci, která ho bude bavit a naplňovat. Stále více studentů si tedy na základě tohoto cíle podává přihlášky na vysoké školy, místo toho aby šli hned po maturitě pracovat. Ale ze všech přihlášených studentů, pak jen malá část studium na vysoké škole dokončí. Spousta studentů ukončí studium např. díky jednomu předmětu, který nezvládli. Postoj studentů ke studiu je dán tím, jak jsou motivováni. S motivací úzce souvisí efektivnost, protože tím jaké má student výsledky během studia do značné míry vypovídá o tom, jak je pro ně studium důležité, nebo v opačném případě nedůležité. Nemůžeme ale zase říci, že student, který pokaždé nechá vše na poslední chvíli je neefektivní, pokud vše zvládne v daném termínu. Důležité je, aby studenti získali za celou dobu svého vysokoškolského studia co nejvíce znalostí a zkušeností, které se jim pak budou hodit do života.

Efektivně využít svůj čas v dnešní době umí málokdo. Velká většina studentů totiž nechává učení na poslední chvíli a pak si stěžují, že nezvládají školu, nebo že je toho na ně příliš moc. Přitom stačí, když si svůj čas efektivně rozvrhnou, tak aby toho pak nebylo najednou zbytečně moc.

Tato práce je zaměřena na studenty z Provozně ekonomické fakulty a je věnována nejtěžšímu předmětu z pohledu studentů a to je Ekonomika agrárního sektoru. Tento předmět je pro mnoho studentů velice obtížný, protože obsahuje nejenom látku, která se probere na cvičeních a na přednáškách, ale je složen i z aktuálních statistických údajů, které se týkají zemědělství. Konkrétně je v tomto předmětu zkoumána efektivnost studentů při přípravě na zkoušku. Všechna data budou zpracována pomocí metody datových obalů (DEA) a softwaru MaxDEA, pomocí něhož budou vyjádřena jednotlivá data jako efektivní nebo neefektivní.

Cíl práce a metodika

Cíl práce

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části je cílem vysvětlit základní princip metody datových obalů, která slouží k určení efektivity produkčních jednotek.

Cílem praktické části je aplikování metody popsané v teoretické části práce pro doporučení, kolik hodin by měli studenti studovat, aby úspěšně složili zkoušku z předmětu Ekonomika agrárního sektoru.

Metodika

K vypracování teoretické části byla zpracována literární rešerše z odborné literatury zabývající se efektivností, metodou datových obalů a motivací.

Praktická část se skládá z vlastní práce, která je zpracována na základě dotazníkového šetření. Dotazníkového šetření se zúčastnilo 102 studentů Provozně ekonomické fakulty a dotazník byl převážně zaměřen na předmět Ekonomika agrárního sektoru. Zadaná data jsou zpracována pomocí programu MaxDEA. Vstupem byl počet hodin, který studenti věnovali přípravě na zkoušku, a výstupem bylo bodové hodnocení získané studenty. V této práci jde především o to, abychom zjistili, kteří studenti jsou efektivní a kteří ne. Pro neefektivní studenty jsou navrhovány takové výsledky, aby se stali efektivními.

Závěr

Ze všech dotazníků, které jsem získala, jsem měla možnost zjistit, že studenti Provozně ekonomické fakulty studují tuto vysokou školu hlavně za účelem získání vzdělání a vysokoškolského titulu. Pro velkou většinu je studium obtížné, ale sami studenti uznali, že s řádnou přípravou se studium dá zvládnout. Více jak polovina studentů si plánuje najít zaměstnání v oboru anebo ve studiu dále pokračovat.

Předmět Ekonomika agrárního sektoru, ale studenti považují za jeden z nejtěžších předmětů. Výsledky v mém dotazníku sice vypovídají, že většina studentů složila zkoušku na první pokus, ale jde pouze o bodové hodnocení z testu. Po testu následuje ústní zkoušení, po kterém studenti ne vždy odcházejí se známkou v indexu. Tento předmět je velice obtížný, protože obsahuje opravdu hodně látky na naučení a podle mého názoru, je nutné se mu věnovat průběžně celý semestr. Studenti jsou spíše toho názoru, že vědomosti získané z tohoto předmětu v životě nevyužijí, ale že to není špatné vědět pro všeobecný přehled člověka.

Čas, který studenti věnovali ke studiu tohoto předmětu je spíše neefektivní, než efektivní. Tyto výsledky plynou ze získaných odpovědí, protože na uvedených odpovědích je hodně vidět, že se studenti věnovali spíše studiu na poslední chvíli, než aby studovali průběžně. Z výpočtu pomocí programu MaxDEA vyšel pouze 1 efektivní student, ale když se podíváme na zadaná data, tak je na některých studentech vidět velká neúměrnost při hodinách které vložili do studia a kolik pak za tyto hodiny získali bodů. Tyto získané výsledky, ale nelze aplikovat ve skutečnosti, protože k určení efektivnosti určitě chybí ještě spousta dalších okolností.

Využití metody DEA je v tomto případě spíše nevhodným nástrojem k určení efektivnosti, protože porovnáváme pouze jen dva faktory – čas a body. Jednotlivá data, která nám vyšla bych tedy spíše brala jen jako doporučení, ale určitě bych se jimi striktně neřídila.

Zdroje

FIALA, Petr a Alžběta KUCHARČÍKOVÁ. *Vícekritériální rozhodování.* Dotisk. Praha: Vysoká škola ekonomická, 1997. ISBN 80-707-9748-7

JABLONSKÝ, Josef a DLOUHÝ, Martin. 2004. *Modely hodnocení efektivnosti produkčních jednotek.* Praha : Professional publishing, 2004. ISBN 80-86419-49-5

KOSÍKOVÁ, Věra a Michaela TURECKIOVÁ. *Psychologie ve vzdělávání a její psychodidaktické aspekty.* Vyd. 1. Praha: Grada, 2011, ISBN 978-802-4724-331

PAVELKOVÁ, Isabella. 2002. *Motivace žáků k učení.* Praha : Univerzita Karlova v Praze -Pedagogická fakulta, 2002. ISBN 80-7290-092-7.

ŠUBRT, Tomáš a kolektiv. 2011. *Ekonomicko-matematické metody.* Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2011. ISBN 978-80-7380-345-2.